

ПРОПОНУЮТЬ ЗБІЛЬШИТИ МІНІМАЛЬНУ ПЛАТНЮ ДО \$1.25 НА ГОДИНУ

Вашингтон. — Представники Конгресу Індустріальних Організацій в Раді Стабілізації Заробітних Платень запропонували, щоб Рада встановила мінімальну заробітну платню у висоті \$1.25 на годину та дозволити в тих рамках перевести відповідні зміни в правовому господарстві. Теперішній мінімальний стандарт заробітної платні, «замороженої» на час проголошеної національної «загрози», виносить 75 центів. Резолюцію для зміни вніс імені трьох представників Конгресу в Раді голова робітників комунікацій, Джозеф А. Берне. Рада цін тепер саме розглядає плян регуляції заробітних плат, що дозволив би працевлаштуванню на автоматичні підйомники, якщо існуючі платні не відповідають теперішнім коштам прожитку. Проте вважається, що Рада не прийме запропонованого мінімального стандарту у висоті \$1.25 і встановить його нижче. Під час другої світової війни Рада Праці була зачала стандарт платні від 40 центів, а до кінця війни збільшила його до 55 центів. Так само обмірковується можливість відповідного «досконалин» заробітних платень для тих, що вже заробляють свій «мінімум». Повні дебати Ради в цих справах відбулися ще минулої п'ятниці, але вони були таємні.

ПРОДУКЦІЯ ЗБРОЇ «ФАНТАСТИЧНО ВИСОКА» — ТВЕРДИТЬ ВИЛСОН

Нью Йорк. — Чарльз Е. Вилсон, директор оборонної мобілізації, промовляючи на одному прийнятті в метрополії, заявив, що краса продукція зброї в деяких випадках є «фантастично високою», хоча все це не задовольняє, та що уряд й індустрія, «можуть довершити багато більше», ніж вони довершують в оборонній програмі тепер. Вилсон твердив: «Я не можу заперечити, що ми натрапили на деякі труднощі, що зніжують оборонну продукцію. Я сам теж далеко не задоволений нашою військовою продукцією. В деяких важливих ділянках ми могли зробити краще й ми тепер порушуємо небо й землю, щоб це краще було зроблено».

ВІДКРИЮТЬ 65 НОВИХ ШІЛ ДЛЯ ВИШКОЛУ РЕЗЕРВІСТІВ

Вашингтон. — З Пентагону повідомлено, що з початком наступного року буде відкрито 65 нових шкіл для вишколу членів Корпусу Організованої Резерви. Школи будуть відкриті в цьому році в ключових містах, між ними в Гастер, Сиракузі, Вінгтоні та Ненекті в ньюйорському штаті та в Нью-Бронксі та Парамусі в Нью-Йорку. Нові школи збільшать загальну кількість вишколних осередків для резерв до 124, а до 1954-го року їх має бути 334. Завдання цих шкіл є підготовка старшин і воїнів, які не включені в постійні формати резервістів.

СТАССЕН ВИЇХАВ ДО ЄВРОПИ. — ВІДБУДЕ НАРАДУ З ГЕН АЙЗЕНГАВЕРОМ

Нью Йорк. — Герольд Е. Стассен, президент Пенсильванського університету, виїхав на відвідинах до Європи, під час яких матиме трі наряду з ген. Даймонд Айзенгавером, від якої узагальнює свою роль в есентуальній республіканській кандидатурі на президента країни. Стассен заявив, що його поїздка має приватний характер. Після своєї попередньої поїздки по світі Стассен склав свою відому заяву про відносини між США та Москвою народів та про важливість їх взаємних рухів для справи Заходу, ставляючи в цьому на перше місце Україну.

ЗГАДКА ПРО УПА В АМЕРИКАНСЬКИХ КІНАХ

Нью Йорк. — Впродовж минулого тижня в звичайний звуковий огляд тижневих подій був включений трі фрагмент з недавньої пресової конференції, що відбулася з нагоди конвенції Ліги Української Католицької Молоді та на якій — два замасковані українських католицьких священники говорили про переслідування Церкви в підсоветській Україні та про українську визвольну боротьбу. На екрані показано цих двох замаскованих священників, а у висвітлених подіях м. ін. їхні твердження, що Українська Повстанська Армія в Карпатах бореться проти п'ятих дивізій совєтських військ.

ВІДКРИТО НОВІ ДОКАЗИ ЗЛОВНИВАННЯ В ЗБИРАННІ ПОДАТКІВ

Вашингтон. Конгресовий Підкомітет Засобів, що продовжує слідство в справі надкушів в збиранні податків, довідався вчора від заможного адвоката з Шікаго, колишнього оборонця Аль Капона, Абрагама Тітелбаума, що «кілька зловживачів» намагалися дістати від нього пів мільйона доларів в заміну за «полагодження» його податкових труднощів та передали справу суду, як він відмовився від заплати вимагаючої суми. Тітелбаум виявив, що до згаданого ним «кільки федеральних урядників» належали: Терон Ламар Кодел, звільнений вже з обов'язків асистента генерального прокурора Чарльз Оліфант, головний радник Податкового Бюро; Джеф Ларсон, адміністратор загальних послуг, та два колишніх комісари збирання податків — Джордж Шенмен та Джозеф Нуман молодший. Усі названі колишні податкові урядники заперечили свою участь в цій «кляці» та в податкових зловживаннях. Переслідування конгресового підкомітету та виявлені ним факти є головною подією дня та займають перші газетні шпальти.

В АМЕРИЦІ

● Поліція в Вейко до заарештувала трі особи, сховані в їх на «гаричному», як вони намагалися перевозити контрабандою в Канаді золотого і срібного на загальну вартість 30,000 доларів.
● Сенатський Комітет Готовості має ухвалити резолюцію, щоб вона використала 200 футів зіпсованої на базі в Карпентер, Техас, кави для чистини доларів. Вартість кави — 134 долари.
● Майже 5,500,000 осіб в Злучених Державах все ще є на удержанні суспільної допомоги, не звважаючи на безприглядне запотребування в робочих рук.
● Генеральний штаб для миру рекомендує створити Бернард Бару, фінансовий довідник президента. Завдання цього штабу було б пильнувати, щоб країна «не попала в одну кризу, в другу».
● Заборону вживати надто похвальних слів при продажу «Джуніор Енциклопедія Британіка» видає Федеральна Торговельна Комісія. Продажні твердження, що енциклопедія «необхідна при підготовці шкільних дітей до домашніх і шкільних завдань».

20 ОСІБ ВБИТИХ В НОВОМУ АНГЛО-ЕГІПЕТСЬКОМУ ЗУДАРІ В СУЕЗІ

Каїро. Вчора вже другий день підрад продовжувалися криваві англо-егіпетські заворушення в зоні Суецького каналу на передмістях Суецу. В британському повідомленні сказано, що у виступі вчорашніх заворушень 20 єгиптян було вбитих, а двох британців поранили. Єгипетське міністерство внутрішніх справ зі свого боку повідомляє, що в цих заворушеннях було вбитих 15 єгиптян, включно з одним поліцаєм, а понад 20 інших осіб поранили. Рівночасно британці збільшили кількість своїх втрат в заворушеннях попереднього з дев'яти до 11 осіб, відкривши трупи двох дальших мавританських воїнів в спаленому вантажному авто, що був попар в єгипетську засідку. Вчорашні заворушення виникли після того, як виваджено в повітря газолінову станцію, при переносуванні якої з одного місця на друге прийшло до заворушень теж попереднього дня. Рівночасно в Каїро, Александрії та в цілому ряді інших місцевостей прийшло до антибританських демонстрацій, при чому маси єгиптян домагалися зброї, щоб воювати проти англійців. В студентських демонстраціях в Каїро і в Александрії намагалася інтервювати поліція і це було причиною заворушень, в яких було кількадесят осіб поранили. Положення в цілій країні є дуже напружене.

НАГОРОДА НОБЛЯ НЕ ВИСТАЧАЄ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ВІЗИ

Об'єднані Нації, Н. Й. Світова Організація Здоров'я ОНВ, а також Організація З'єднаних Держави вже два рази відмовили дозволу на в'їзд відомому вченому біохімістові, д-рові Ернестові В. Хайнові, відзначеному нагородою Нобля. Хайн народився в Німеччині і тепер перебуває в Італії. Американський консулат в Римі відмовився дати йому візу, мотивуючи це, «причинами безпеки». Д-р Хайн перший раз виїхав до Нью-Йорку в місії Світової Організації З'єднаних Держави, а другий раз, щоб виступити на прийнятті у Вальдорф-Асторії, вшантованому Науковим Інститутом Вайдмана. Д-р Хайн, що допоміг розвинути пенесиліну, в приватних листах заперечує свою будь-яку політичну активність, заявляючи, що він є «таким самим комуністом, як Мр. Ачесон».

НАЦІОНАЛІЗМ ПОТРІБНИЙ ДЛЯ МИРУ Й ВОЛІ-ГУВЕР

Нью Йорк, 3 грудня. — Колишній президент Герберт Гувер зайняв критичне становище до таких людей, які вважають націоналізм за нещастя. У промові на міжнародному форумі молоді, ушантованому щоденником «Дейлі Міррор» в готелі Астор, Гувер заявив, що тривалий мир мусить охоплювати повну незалежність і самоврядування нації. Що націоналізм це могутня й поступова сила, розуміємо ми, що були свідками творення Держави Ізраїля. Ми бачили, як була писана історія — горизонт Гувер. Націоналізм країни, які насильно опинилися за залізною заслоною під Совєтами, вириває їх від комуністичної тираниї Кремлю. «Співпраця незалежних націй» — це єдина підстава, на якій міжнародний мир може бути постійно побудований, втриманий. У самоврядуванні полягає безпека й гарантія особистих прав.

ЗУАДН СПРОВАДИВ ЗНОВУ 1,231 НОВИХ ІМІГРАНТІВ НАРАДІ ЕКЗЕКУТИВІВ ЗУАДН НАМІТИЛИ ПЛАН ПРАЦІ НА НАПЕЛІЖНИЙ ЧАС

Філадельфія. — Впродовж двох останніх місяців — листопада і грудня, заходами Злученого Українського Американського Допомогового Комітету приїхало дальших 1,231 нових імігрантів на 20 кораблях і 22 літаках, з того 847 осіб на безлітках, завірення самого ЗУАДН і 384 за посередництвом того Комітету на поїмненні завірення від їхніх рідних чи знайомих — стверджено на чергових нарадах новообраної Екзекутиви ЗУАДН, що відбулася у Філадельфії минулої суботи, 1-го грудня. В нарадах, якими проводив голова ЗУАДН Комітету адв. Іван Панчук з Дітройту, взяли участь всі члени Екзекутиви. Обширний звіт з діяльності ЗУАДН тут і в Європі здав ексекутивний директор, д-р Володимир Галан. Із звіту виходить, що разом з 1,231 новими імігрантами, які приїхали старанням ЗУАДН Комітету в останніх двох місяцях, цей Комітет за весь час своєї переселенчої акції спровадив до цієї країни 28,024 особи, що приїхали на 263 кораблях і 237 літаках. В останньому виданні нових 1,000 завірень ЗУАДН на переселення українців із Саарщини, Франції, Голандії, Італії та інших країн, включно з далеким Шанхаєм. З уваги на приспішення переселенчої акції та велику кількість кораблів, що причалюватимуть до Нью-Йорку в найближчих шість місяців, рішено посилити працю переселенчих осередків, головню в Нью-Йорку і Філадельфії.

„КОБЗАР“ — РЕПРЕЗЕНТАТИВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХОР У ФІЛАДЕЛФІЇ

Філадельфія. Минулої неділі 2-го грудня тут відбулися окремі збори членів трьох існуючих досі в цьому місті українських хорів: «Ватри», «Сурми» і мішаного хору міста Філадельфії, на яких вирішено об'єднати всі три ці хори в один репрезентативний український громадський хор міста Філадельфії та засвоїти йому назву «Кобзар». Хор матиме три відділи: чоловічий, жіночий і мішаний хори. Обрано управу «Кобзаря», з п. Гавриловичем на чолі. Зборами, що були скликані окремим Громадським Комітетом та в яких взяло участь 85 хористів, проводив д-р В. Галан, справу статуту нового об'єднаного хору реферував п. Надрата а секретарював п. Книш.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В НЬО ЙОРКУ ОЧІНУЄ „ІНСПЕКТОРА“ БЛАВАЦЬКОГО

Нью Йорк. В місцевій українській громаді помітне велике зацікавлення недалеким гостинним виступом Українського Театру з Філадельфії під мистецьким керівництвом Володимира Блавацького. Театр виставить п'єсу Джана Е. Прістлі «Гришний інспектор», в перекладі Миколи Понеділя. Вистава відбувається в суботу, 8-го грудня в залі Фешин Інституту при 225 В. 24-тій вулиці та почнеться в год. 7-ми вечора. Приїзд і виступ Українського Театру не без сумніву побажана культурна імпреза в Нью-Йорку.

ЧЕРВОНІ ЗМЕНШУЮТЬ СВІЙ КОМПРОМІС НА ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

ОБМЕЖУЮТЬ ПРОПОЗИЦІЮ ЩОДО КОТРЕЛІ. — ПОВТОРЮЮТЬ ДОМАГАННЯ ПРАВА НА БУДОВУ АЕРОДРОМІВ ПІД ЧАС ПЕРЕМИР'Я

Токіо, 5 грудня. — Комуністичні представники на нарадах створеного попереднього дня підкомітету для розгляду третьої точки нарад — контролі виконання постанов перемір'я обмежили свій вчорашній компроміс та повторили деякі свої попередні домагання. Раніше вони засадничо були погодилися на альянтські домагання, щоб окрема контрольна комісія мала право перевіряти виконання постанов перемір'я на всій корейській території обабіч демаркаційної лінії, але застерігалися, що ця комісія може складатися тільки з «незалежних» представників. На сьогоднішніх нарадах комуністичні представники додали до цього дальші обмеження, застерігаючись, що теж ця «незалежна» комісія може мати тільки обмежені права контролю, що вона могла б вступати на одну або другу територію тільки через точно означені «перехідні пункти» та що вона не мала б права контролювати військових конструкторів і інших стратегічних споруд. Червоні, відповідаючи на 18 альянтських запитів, видвигнули низку застережень теж щодо самого складу комісії, до якої могли б входити тільки представники трьох до п'ятих країн, що не беруть участі в корейській війні. Крім того, члени тої комісії можуть бути призначені тільки після того, як буде точно означена їх функція. Комуністи в дальшому обстоюють при своїх домаганнях права на будову аеродромів під час перемір'я, мотивуючи це потребами «самооборони». Вони теж домагалися безоглядного «замороження» наявних в Корей військових сил, щонайменше до боці альянтів, та виступають проти того, щоб в часі перемір'я могли було змінювати військові частини навіть однакової кількості. Всі ці свої застереження видвигнули комуністичні представники вже на початкових нарадах нового підкомітету, обіцяючи «дальші висвітлення» на черговій конференції.

ВОРОТБВА ПРОДОВЖУЄТЬСЯ НА ФРОНТІ В КОРЕЇ, АЛЕ В ЦЬОМУ ВИПАДКУ У ФУТБОЛЬНИХ ЗАМАГАННЯХ МІЖ АЛІАНТСЬКИМИ СПОРТОВИМИ ДРУЖИНАМИ „МОНСАІ“ І „ПАМУНДЖОМ“. В МІЖНАСІ СТРІЛИ НА ФРОНТІ МАЙЖЕ ПРИБЛИЗНО, ОЧІКУЮЧИ ВИСІДУ ПЕРЕГОВОРІВ І СПРАВИ ПЕРЕМІР'Я. ТІЛЬКИ АЛІАНТСЬКА АВІАЦІЯ І ФЛОТА ТА ДЕСАТНІ ПІДІЛІ БЕЗПРИПНУ ТУРБУЮТЬ ВОРОГА В ЗАПІЛЛІ І НЕ ДАЮТЬ ЙОМУ ПРАЙТИ ДО РІВНОВАГИ ТА ПРИГОТОВИТИСЯ ДО ЕСЕНТУАЛЬНОГО НОВОГО НАСТУПУ.

НОВИЙ АЛІАНТСЬКИЙ ДЕСАНТ В ЗАПІЛЛІ ЧЕРВОНИХ

Сеул, Корея. — Алянтське командування повідомлює про черговий сміливий десант відділу американської морської піхоти і британських диверсійних військ у ворожому заплілі далеко від фронтової лінії. Десант виконав минулого понеділка в районі на південь від Сонджін на східному побережжі, приблизно 800 миль на північ від 38-мої паралелі. Десант має і виконав дуже важливе завдання — перериваючи важливе для червоних в Корей залізничне сполучення із Сибіром. Не звважаючи на сильну охорону залізниці, алянтському десантові пощастило заскочити червоних та зруйнувати великий відтинок цього залізничного сполучення. В цілій акції алянтський десант втратив тільки двох воїнів, залишаючи за собою десятки вбитих червоних. Рівночасно продовжувалася сильна акція алянтської авіації проти ворожого заплілля, як теж алянтські кораблі не переривали свої бльоклади ворожих портів. Натомість майже не було будь-якої акції на фронті, за винятком припадкових патрульних перестрілок.

НІМЦІ ЗАПРОШЕНІ ВИСЛОВИТИ В О. Н. СВІЙ ПОГЛЯД НА МОЖЛИВІСТЬ ВІЛЬНИХ ВИБОРІВ В ЦІЛІЙ НІМЕЧЧИНІ

Париж. Спеціальний Політичний Комітет Генеральної Асамблеї ОН запросив представників Східної і Західної Німеччини, як теж представників східного і західних секторів Берліну, щоб вони висловили свій погляд на можливість запропонованих західними алянтами вільних виборів в цілій Німеччині. Пропозиції запросити німців видвигнув представник Пакистану і її прийняв Об'єднаних Націй.

ЗДА ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД МАДЯРЩИНИ ВИДАЧІ ЛІТАНА І ЗВІЛЬНЕННЯ ЗАЛОГІ

Будапешт. — Дипломатичне представництво Злучених Держав в Мадяріщині передало комуно-мадьярському уряду домагання негайно видачі змущеного совєтськими літаками до вивадки на мадьярській території американського транспортного літака та звільнення чотирьох осіб його залоги. Цей літак, що збився зі своєї дороги з Німеччини до Більгороду в Югославії, був змущений до висадки 19-го листопада й опісля комуністи видвигнули обвинувачення, що він мав ворожі заміри проти Мадяріщини. В дипломатичних колах вважається, що комуно-мадьярський уряд негайно виконає американське домагання, щоб не комплікувати цієї справи, хоча інші підозрюють, що червоні й цим разом можуть торгуватися, як торгували звільнення з ув'язнення американського громадянина Вогелера.

2,000 ЖЕРТВ ВИБУХУ ВУЛЬКАНУ НА ФІЛІППІНАХ

Маніла. На острові Камігуї на Філіппінах відновився вибух вулкану Гібок Гібок, катастрофальні наслідки якого ще не цілком відомі. Згідно з дотеперішніми обрахунками, в цих стихійних вогнях, димі і лавіні вже мало згинуть понад 2,000 осіб. 24 години після вибуху вулкану, який порівнюється з найстрашнішим вибухом атомової бомби, лавина залила трі оселі. Досі виведено з-під каміня 146 трупів. Американська авіація і флота, стаціонарна на Філіппінах, бере участь в рятуночій акції та вивадила насамперед літаки з лікарями і медичним устаткуванням. — Вибух вулкану видно на віддалі понад 40 миль. В безпосередньому віддаленні від цього вулкану жило коло 10,000 Філіппінців.

В СВІТІ

● „Замість сказати повнезголення Совєтським народам, що Захід думає зробити для їх звільнення, „Голос Америки“ займається спростовуваннями комуністичної пропаганди“ — висловила свою критичну думку колишня урядниця совєтської армії в Східній Німеччині, А. В. Бешніц, що в останньому вступі у Франкфурт, Німеччина, відповідала виступу 13-літню Ганс-Горбу Понсієль до її матері в Чехословаччині, мотивуючи це тим, що „найкращі інтереси дитини не можуть бути належно задоволені під комуністичною диктатурою“.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Ситі і закордоном:			
Foreign and Jersey City Rates:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОТРІБНИЙ КОМІТЕТ

Екзекутивним розпорядком з 3-го грудня президент Труман створив окремий Комітет, завданням якого буде пильнувати, щоб підприємства, які дістають замовлення від федерального уряду, приєднувалися до однієї з двох федеральних організацій, а саме: були цілком безсторонні в найманих робітниках та в поведінці з ними. При цій нагоді пригадується, що урядові контракти становлять тепер майже одну п'яту частину всієї продукції, отже справа є першорядної ваги, бо відноситься до великої кількості робітників.

Комітет складається з одинадцяти осіб, шістьох з яких призначає президент, а п'ятьох по одному департаменту оборони і праці та три інші урядові агенції. Сам Комітет матиме обмежені повноваження і його головним завданням буде пильнувати, щоб повністю була здійснена така клявуза, яку звичайно додається до замовлень, які департамент оборони, Комісія Атомової Енергії та інші урядові агенції роблять в поодинокі підприємствах: "У зв'язку з виконанням цього замовлення, контрактор погоджується не ставитися з упередженням проти жадного найманої робітника або апліканта з уваги на його расу, віру, расу, расу або національне походження" та рівночасно зобов'язується долучити таку саму клявузу до всіх своїх замовлень, зв'язаних чи то з доставкою матеріалів, чи виконанням частин для цього федерального контракту.

Комітет не матиме виконавчої влади, але його існування матиме рішальне значення для реєстрації цієї важливої постанови в загальній красній індустрії. Бо хоча сам Комітет не може наказати підприємству, щоб воно реєструвало таку постанову, проте він приготує звіти для уряду, а уряд з свого боку може скасувати кожне замовлення, якщо будьяка з його постанов не здійснюється точно. Тому то й цей Комітет порівнюється з відомим Комітетом Чесних Практик в Найманні Робітників під час другої світової війни. Різниця між цими двома комітетами полягає в тому, що теперішній Комітет користуватиметься законом, тоді коли попередній комітет мав виходити згідно з законом.

Створення президентом Труманом цього нового Комітету вважається "дальшим кроком" в його далекоглядній програмі людських прав, повне здійснення якої натрапляє в Конгресі на різноманітні труднощі, зокрема на бунт південних сенаторів. Цей "новий крок" президента Трумана в його вже історичній боротьбі проти поділу населення країни на "ліпших" і "гірших", проти упереджень з расових, релігійних чи будь-яких інших причин та за здійснення і повного застосування в практиці того, що вважається "справжнім американізмом" — засади, що всі люди народилися рівними, цілком певно привалять всі ті, кому лежить на серці добро цієї країни та перемога її народних правних ідеалів в світі.

Турбота президента Трумана, виявлена теж в створенні нового Комітету, має цілком певно свої реальні причини, відомі багатьом з наших робітників, головне новоприбулим. Один з цих робітників, Павло Х. з Нью Джерсі, запитує в листі до Редакції: "...повідоміть, будьте ласкаві, чи оці 12 днів, зазначених в календарі, як державні свята, відносяться й до нас, бездомних ДІПІ, чи тільки до старих американців. Ми тут працюємо більше року, але ми же тих свят не святкували, ані нам за них не заплачено". Він теж хотів би знати, чи новоприбулим або народженим в інших країнах належаться поодинокі соціальні та інші права і привілеї, чи всі платять однакові податки і т.п.

Цей та інші давні чи нові іммігранти можуть мати причину до таких запитів, як і президент Труман мав причину покликати до життя окремий Комітет, що борюється проти пересудів. Власне цей та інші кроки президента і уряду та багатьох громадських організацій, в роді добре відомої нашою громадянству Загальної Ради для Американської Єдності, мають на меті здійснення справжнього американізму та практичне застосування і далі поширення тих великих ідеалів, що лягли в основу прислівної американської волі і демократії. Люди, отже й американці, мають свої слабості й недомогання, до яких належать теж упередження. Але ці слабості так довго не є грізними, як довго існує свідомість їхньої наявності та як довго є бажання й мужність боротися з ними. Тому американська суспільність, або хоча б більшість, привітає цей "дальший крок" президента Трумана в його боротьбі за здійснення однієї з найважливіших засад демократії — рівні права і рівні можливості для всіх.

Уряд Черчила і Британія

Провідник Консервативної партії Черчилль — дав почин для т. зв. Європейського Руху ще 1947 року. Завдання цього Руху — підготувати шлях до об'єднання Європи в союзі політичній і господарській. Ідея об'єднання Європи має своїх прихильників на європейському континенті і в Америці. Про це говорили виразно члени делегації американського сенату в Європі, що думку підкреслював член п. Джексон, голова Національного Комітету для Вільної Європи в своїй передовій статті, вміщеній у "Нью Йорк Геральд Трибюн".

Після Консервативна партія в Британії стояла в опозиції, її провідники активно виступали в Європейському Руху і гостро критикували соціалістичний уряд Етлі за те, що цей уряд ставився до участі Англії в європейському союзі дуже обережно.

Британська партія Праці

вказувала на дві головні перешкоди для вступу Англії до Європейської Унії: 1. Включення до Європейської Федерації Англії мусило б відіслати від своїх спільників у Британському Союзі Народів (Канада, Австралія, Індія і т. п.); 2. Англійські соціалісти вказували на вищий господарський рівень своєї країни, що міг би знизитися після вступу Англії до Європейської Унії. Ще один мотив мав рішальний вплив на політику Партії Праці: це був страх, що соціалістичний уряд Англії міг би перегоріти у Європеїстичним Парламенті неспроможності більшості інших країн.

Після перемоги Консервативної Партії на виборах до парламенту цілий світ жде, яку політику буде вести почесний голова Європейського Руху В. Черчилль. Те, що проголошував провідник опозиції в справі Європейського Об'єднання, мусить тепер вирішити

так чи інше голова уряду. В. Черчилль стоїть перед тим самим вибором, який мав перед тим Етлі: Англія стоїть між двома — політично, економічно і культурно — до своїх доміній, ніж до Західної Європи. Англія хоче сприяти утворенню Європейської Федерації, але без участі Британії.

Ця позиція Англії непомалу турбує уряди Західної Європи, зокрема ж Франції. Французі та італійці бояться, що об'єднана Західна Європа, без участі Англії, буде під значним впливом Німеччини, яка мала б у такій федерації господарський перевагу. Французькі прихильники Європейської Федерації роблять заклики англії, мовляв, Англія своїм "сепаратизмом" не дає здійснитися об'єднанню Європи.

Ситуація консервативного уряду В. Черчила дуже складна. В парламенті Черчилль має сильну опозицію Партії Праці. Витрати на зброю пожиратимуть велику частину народного доходу. Уряд мусить шукати кредитів в Америці. Може Черчилль захоче відступити від плану негайного створення Європейської Федерації. Але це перевернуло б уся політичну лінію теперішнього голови уряду Великобританії і поставило б Черчила в невідповідному світлі перед своїми і чужими.

В. Черчилль все визначався своїми проєктами і ризикує, що енергія при їх виконанні. Тому, треба вважати, Черчилль незабаром подасть свої плани щодо об'єднання. Українці це мусить інтересувати, бо наша ціль — належати до Європи, щоб позбутися московського імперіалізму.

І. К.

НІЖ — НЕ АРГУМЕНТ

В одному з таборів для переміщених Осіб біля Мюнхена стався напад на Демида Гуляя, провідника "Українського Визвольного Руху", створеного заходами і під протекцією російських емігрантів, для боротьби проти незалежності України. Замах на життя Гуляя відбувся 15 листопада. Гуляй був легко ранений ножом, учасників замаху арештовано. Справу передано судові. Досі відомо, що атентат на Гуляя мав за собою політичні мотиви.

Нам невідомі люди, що зробили напад на Гуляя, не знаємо, чи це вони зробили з власної волі, чи з приказу котроїсь організації. Перед нами факт і спроба вирішити політичну справу зброєю, кров'ю.

"Проблема" Гуляйщини зовсім ясна: російський емігрантський потрібні "вірні малороси", щоб показати світові, а особливо американцям, що не всі українці "сепаратисти". Тому одного гарного дня зродився "Український Визвольний Рух" у Німеччині, до якого приступило аж шість "українських партій", разом коло 20 осіб. Члени цього "Руху" хвалялися, що одержали від своїх хлібодарів пенсії, для "всього і щасливого життя".

Маніфест цього "Руху", виданий українською мовою, проголошує самостійність і суверенітет України, але з одним застереженням: мовляв, український народ не мав можливості "демократичним шляхом" виявити свою волю, а тому — треба зробити перевірку, чи Україна захоче жити окремо, чи разом з Росією.

Відомо, як зустріли українці появу "Руху" під проводом Гуляя: загальним сміхом! Самі росіяни — що "породили" Гуляйщину, мусили засоромитися і не поклялися гуляйством на конференції в Вісбадені, в якій брали участь представники деяких поневолених народів. Гуляйщина була ліквідована одностайним настанням усього українства. Бо ясно кожному: коли росіяни беруться робити "українську політику" з Гуляєм, то значить, карта московського імперіалізму би-

ла. Серед українських політичних груп ідея союзу з Росією не має ніякого впливу.

І ось у цей момент хтось робить на Гуляя атентат. Нерозважливий цим безглуздім вчинком роблять Гуляя "мучеником за ідею федерації з Росією".

Незалежно від особи Гуляя, кожна спроба рідити політичні спори фізичною силою і кров'ю заслуговує найгіршого осуду. Не можемо, як народ культурний, знизитися до самосуду. Бо цими методами накликаємо на себе тінь дикунства, некультурності. Цивільнізовані нація уміє дати собі раду з своїми зрадниками: вона судить їх за злочини нормальним судом, а в випадках подібних до Гуляя, просто їх не поважає.

Тепер Гуляєві зроблено рекламу. Буде суд над замахом, ворожа до України преса розпитує Гуляя як "героя" російської української федерації. Українські патріоти передставляють у пресі, як різунів, що тільки ножами рішають політичні спори.

Питаємося: кому це на користь? Тільки нашим ворогам! Пригадаймо подібне: р. 1931 д-р Василь Панейко, колишній секретар закордонних справ Західної України, написав у російській газеті в Парижі "Последні Новості", що український рух не має історичного ґрунту, і що він сам "руський человек". Ніхто п. Панейка не вбивав, хоч він виступив проти України, бувши сам українським роду. Своїми заявами п. Панейко виключив сам себе із українського життя.

Те саме з Гуляєм: за ним ніхто з українців не стоїть і не буде стояти. Тому треба передстерігати гарячі голови перед нерозважливими кроками. Ножами, хочби й "свяченими" політики не зроби́мо.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками дванадцяти мільйонного Союзового майна!

Про долю 20 тисяч українців

За певними даними українських емігрантів в усьому світі налічується коло півтора мільйона душ. Може більш, але безперечно не менш.

Якщо емігрантське життя розглядати з точки зору загальної, тобто життя людей, що з тої чи тої причини покинули свою рідну землю і змушені організувати своє життя на чужих землях, то життя української еміграції не відрізняється від життя емігрантів інших національностей. — Українці так само виявляють організаційну і життєву здібність пристосуватися до умов життя на чужих землях; знаходять працю, займають, діяльність, коротше кажучи — дають собі раду. Таке положення однаково стосується і до емігрантів в США, Канаді, Південній Америці, Австралії, Європі та Африці; живуть нормальним життям, що лише то гірше, але в основному забезпечені прожитковим мінімумом, з певною надією дожити до благоголюшного дня, дня повороту до Рідного Краю.

Цілком інша справа з еміграцією в Німеччині і Австрії. В цих країнах далеко гірше справа стоїть саме з українцями, не дивлячись на симпатію з боку німців і австрійців за пристойну поведінку. Не має рації перелічувати причини, що утруднюють життя в Німеччині, досить вказати на основні. Перша причина — наша бездержавність, і ми не маємо того захисту на міжнародній трибуні, що мають нації держави. Наш нарід під'ярмний у московській державі, ненависний всім культурним світом і ця ненависть іноді падає на нас. — Це друга причина. І

Володимир Барагура

Грудень — місяць дитячої

КНИЖКИ

"Коли листи до Санта Клоуса будуть доручені адресатам, — пише в Лондоні кореспондентка "Нью Йорк Таймсу" — Брулі, — британські діти знайдуть свої ланцюхи наповнені книжками". В Англії — приріддися звичай, що в період Різдвяних свят про дитячі книжки видають та попит на них найбільший. Те саме явище можемо спостерігати і в Америці. На виставах крамниць з дитячими іграшками лежать скриньки кольорових, вибагливо виданих книжок. Цей сезон почався нпр. в Нью Йорку вже напередодні "Дня Подяки". А саме від 14-18 листопада заведуть спільні акції "Таймсу", "Раді Дитячої Книжки" й Американського Природничого Музею відбулася велика виставка дитячої книжки. На тій виставці показано тисячі варіантів дитячих видань. Крім того під час виставки відбулася мистецька читання казок, були організовані ігри й забави, висвітлювані дитячі фільми. Спеціальна програма була влаштована для юнацтва. З цієї нагоди "Нью Йорк Таймс" видав окремий додаток, присвячений дитячій книжці. Крім статей про дитячу літературу й дитину-читача — поміщено тут бібліографію дитячих видань за останній рік.

Вибір пізно-осіннього, а зокрема зимового різдвяно-святочного сезону для поширення

дитячої книжки не випадковий. Впливає тут не тільки холодна пора, негода й довгі вечори, коли в домашньому затишку дитина в книжці знаходить найкраще й найкорисніше дозвілля. Але в ще більший мірі — впливає тут чуттєвий момент — своєрідний чар, фантастика й містика Різдвяного періоду. Лепотний світ, дід Мороз, яскраве світло крамничних вистав, повних ялинових прикрас і привабливих "крайніх іграшок", що переносить дітей у світ чарівних мрій і фантазій, мрієвий райдужний світ на вулицях ялинок, срібний голос дзвінків Санта Клоуса, що збирає пожертви на найбідніших, містична ніч св. Миколая, що й так навічно-безпосередньо в віршованій формі зачарував Клемент Мур ще в 1822 р. в своїй поезії "Прихід св. Миколая" (інший його переклад "Ніч перед Різдвом"), божественне таїнство Вифлеського вертепу — все те робить людину, зокрема дитину, більш чутливою до податливості й чутливості до благодійного впливу чогось вищого, шляхетного. І тут перше місце займає вартісна, виховна, цікава, мистецька дитяча книжка.

З тих міркувань і нам варто зробити б свято-Миколайський та Різдвяно-новорічний час періодом дитячої книжки. Місяць грудень хай стане місяцем рідної книжки української дитини! Таке гасло кидає Об'єднання Працівників Дитячої Літератури (ОПДЛ).

Не зважаючи на невідрадні творчі-видавничі умови, що мають свої причини не лише в загально-світовій кризі дитячої літератури, але й у специфічно українських умовах, ОПДЛ оборує українську дитячу й молодь в час св. Миколая й Різдвяних свят кількома новими виданнями. А саме:

саме цетрала ОПДЛ в Нью Йорку друкує збірник для наших найменших п. н. "Зима". Збірник упорядковала і зредагувала п. Марія Юркевич. Книжечка містить матеріал про зимову природу, зимові заняття, ігри й забави, про зимові свята й празники та зв'язані з ними звичаї, повір'я. У збірнику вірші, оповідання, гутірки, казки, загадки, пісні. Він повинен бути в кожній українській хаті, де є малі діти, в дошкільному віці й молодші школярі.

Канадський відділ ОПДЛ у Торонто випускає під св. Миколая "Байки", найбільшого нашого байкаря й патрона ОПДЛ Леоніда Глібова. Це буде вибагливе видання з ілюстраціями відомого нашого графіка Охримуса Судоміри. Українська дитина повинна заздалегідь у своїх листах просити св. Миколая, щоб обдарував її цією чудовою книжечкою.

У Франції заходами ОПДЛ поет Леонід Полтава видає — "Пана Таргана", що також буде на кирилиці й друкується в різдвяно-святочні часи.

Петрала ОПДЛ в Нью Йорку готує багато ілюстрацій географію України: "Україна — край моїх батьків", складено сеньйором працівників дитячої літератури Юрієм Тищенко-Сімом. Ця книжечка, що в формі розповіді, легкого викладу та поетичного матеріалу дасть наші дитворі на чужині образ рідної землі, буде першою частиною широкого задуманого "Дитячої Енциклопедії".

При цій нагоді ОПДЛ пригадує українським батькам, виховникам, школам і організаціям про свої раніші видання, що появлялись в Америці й Канаді. І так у нас, "Святан-Зілля" вишли в Торонто — збірник "Привіт, Україно, Тобі!", "Срібна Гринька" М. Погільного, "Петрусова повість" М. Пегельного, "Сестричка Меласа" М. Вовчка, а в Нью Йорку в цей самий серп казка-пригода "Піреполох" Р. Завадовича, що стала обов'язковою лектурою на Курсах Українознавства в Нью Йорку.

На складі ОПДЛ має також свої й чужі дитячі видання, що появились в Німеччині. Можливо, що Новий Рік принесе українській дитворі на чужині ще одну велику видання — несподіванку.

Нашим найменшим треба побажати, щоб біля солов'ячих, іграшечних та інших дарунків, що їх принесе св. Миколай, чи ангел покладе під ялинку, не забравши й української дитячої книжки.

(Закінчення на сторінці 3)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У.Н. СОЮЗУ!

П. В.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ СВІТ ПРО УКРАЇНСЬКУ ПОЕЗІЮ

Відома німецька поетка Е. Котмасер в м. Дінкельсбюль (Німеччина) недавно виступила в місцевому народному університеті з цікавою і змістовною доповіддю про сучасну українську поезію на еміграції. Про цей виступ з'явилася в пресі стаття Ю. Солов'я ("Укр. Вісті" ч. 90. 1951). Фактичний матеріал подаємо з цієї статті. Поетка цілком оригінально побудувала свою доповідь: вона не тільки дала загальну характеристику поетичної творчості наших ліриків, а й оздобила її цікавими ілюстраціями — зачитала свої переклади окремих творів українських поетів і цікавіші уривки з свого листування з деякими поетами. Проєкційним апаратом показала

вона видатні зразки графічного оформлення нашої книжки на еміграції — обкладинки роботи графіків Гніздовського і Гордінського, а також кілька визначних рукописів наших поетів.

Велика прихильниця української культури Елізабет Котмасер у своїх висновках висловила думку про те, що наша сучасна поезія на еміграції "сповнена свіжою, ще не зужитою силою, молодістю й багатоперспективністю розвитку на майбутнє; повна свіжого гону до життя: в одних поетів — свіжістю новаторського бачення форми і світу (Барка, Андиська, Зуєвський), в інших — світоглядною наставою

(Орест, Маланюк, Лиман, Сла-

вучич). Вона справді бачить у нашій духовості велику можливість відомолення Європі і з цією вірою вона прагне: правдою нощами поза годинами офіційної заробітчанської праці, з подивуваною витривалістю, стаючи таким робом у лави українського колу урочного фронту" (Юр. Солов'я).

Доповідь Е. Котмасер мала великий успіх серед слухачів і знайшла голосний і захоплений відгук на сторінках німецької преси. Одна з німецьких газет взяла за заголовок до своєї рецензії цитату з прекрасного віршу В. Барки "Die Vogel Strahlen erippen". (Ціми словами розпочала свою доповідь і поетка Е. Котмасер).

"У вітторок слухачі народного університету пережили щось цілком надзвичайне: Елізабет Котмасер інтерпретувала поезію наших приятелів..."

"Справді це було подивугідне відкриття — які несподівані чудові перлини творчості різних українських поетів пе-

ред нами простежено і яких злетів люди досягають, коли вони справді вміють жити пахомами квітів і співом птахів."

"Особливої уваги заслуговує лірика В. Барки... ненав'язливо зовнішня невдачність, стаючи таким робом у лави українського колу урочного фронту" (Юр. Солов'я).

Доповідь Е. Котмасер мала великий успіх серед слухачів і знайшла голосний і захоплений відгук на сторінках німецької преси. Одна з німецьких газет взяла за заголовок до своєї рецензії цитату з прекрасного віршу В. Барки "Die Vogel Strahlen erippen". (Ціми словами розпочала свою доповідь і поетка Е. Котмасер).

"У вітторок слухачі народного університету пережили щось цілком надзвичайне: Елізабет Котмасер інтерпретувала поезію наших приятелів..."

Ореста: "Зокрема вірші поета М. Ореста у своєму роді майже класичистичні, їхнє мовне формування варте подиву."

Такий особливий резонанс викликала доповідь пані Е. Котмасер про сучасну українську поезію на еміграції. І треба сказати, що в теперішніх умовах, коли на Україні шаліє дев'ятий вал несамогитного большевицького терору проти української культури, зокрема проти української поезії, як передової провідної ділянки нашої національної культури, коли навіть найяскравіших сучасних україн. поетів б'ють тільки за те, що вони живають українськими словами, не схожі на російські, — тепер, у цю добу тяжких випробувань для української нації перед нами поемами на еміграції стоїть завдання: зберегти світлі традиції наших найкращих поетів, розвивати ці традиції, здобувати все нові й нові успіхи на шляху невинного ідейного збагачення, творчого удосконалення і дальших мистецьких досягнень.

ВІД ВИКОННОГО ОРГАНУ УНРАДИ

Акція згуртованих в „Совете Освобождения Народов России“ російських емігрантів для збереження єдності Російської імперії і заперечення права неросійських народів СРСР відносити свої незалежні демократичні держави — викликала обурення серед українського громадянства та серед представників інших поневолених СРСР народів. Ця негативна постава до згаданої акції тимбільш оправдана, що „Совет Освобождения Народов России“ намагався говорити також від імені неросійських народів та інспірує творення б'єз в і д повидальних груп серед цих народів для співпраці з росіянами, бажаючи внести цим розбиття в анти-большевистський фронт поневолених Москвою народів.

Виконний Орган УНРАди займає становище до цієї російської акції в офіційних заявах своїх представників, виголошених на пресовій конференції дня 6 вересня 1951 р. В офіційній заяві Голови Виконного Органу сказано, між іншим, так:

„Російські емігранти всіх напрямків, від крайніх правих до найлівоших, хоч ворожі до комуністичного режиму, стоять за збереження Російської великодержави в теперішніх кордонах СРСР. Ця позиція російських емігрантів робить неможливою співпрацю неросійських народів СРСР з росіянами в боротьбі проти комуністичного режиму.“

Українська Національна Рада вважає, що українцям і іншим народам, які після революції 1917 р. створили демократичні держави, мусить бути дане право відновити ці держави. На цьому стоять також представники інших поневолених народів, включених до ССР. Представники російських емігрантських груп не погоджуються на таке вирішення проблеми поневолених Росією народів.

Мусимо ствердити, що тут (мова про акцію „Совета Освобождения Народов России“) маємо діло з новим маневром російських емігрантів, які за всяку ціну хотіли б зберегти Російську великодержаву, яку створили своїми завоюваннями царі, а після революції відновили і поширили російські комуністи.

Ми вважаємо, що неросійські народи, які в час революції створили свої демократичні держави, вже виявили свою волю при вільних виборах до своїх революційних парламентів, Установчих Зборів тощо. Крім того, невпинна 30-літня боротьба проти російського комуністичного насильства в різних формах, виключно до збройних повстань на територіях України і інших поневолених Москвою народів виразно показує, що ці народи і тепер не похитно стоять на своїх позиціях з перших років революції. Тому вони мають повне право протестувати проти плебісциту на їх території.

Ми рішуче відкидаємо думку про плебісцит і домагаємося відновлення незалежних держав поневолених Росією народів на підставі вже ясно виявленої волі цих народів до свого незалежного життя.

Ми заявляємо, що не маємо ненависті до російського народу, як такого, і хочемо з російським народом та іншими сусідніми народами жити в добрих відносинах, на основах незалежності і рівноправності. Ми відкидаємо тільки російський імперіалізм у всіх його формах.

Супроти імперіалістичної акції російських емігрантів, усі українські політичні середовища — як ті, що входять до УНРАди, так і ті, що до неї не належать — зайняли однозгідне становище, відкидаючи пропозиції співпраці з „Советом Освобождения Народов России“ і осуджуючи методи розкладової роботи серед поневолених неросійських народів. Так само українська преса всіх політичних напрямків виступила однозгідно з ініціативою зорганізування протестативної акції проти російського наступу на нашу національну державну позицію. Ця ініціатива зустріла широку-прихильний відгук серед українського громадянства.

Виконний Орган УНРАди, задовольняючи констатувати ці факти, які свідчать про єдність української політичної думки і її відстоювання зовнішньої політики. Вітаючи непохитну постава українських політичних середовищ та українського громадянства в обороні наших національно-державних інтересів, закликаємо всіх українців до збереження зазначених напрямків щодо відбиття імперіалістичних заходів російських емігрантів. Виконний Орган УНРАди буде далі неухильно проводити свою працю згідно з наміченою програмою боротьби за відновлення Самостійної Соборної Демократичної Української Республіки.

За Виконний Орган УНРАди: Ісаак Мазепа, Голова; Іван Вагрянський, Заступник Голови. (Укр. Інформ-Бюро)

Про долю 20 тисяч українців

(Закінчення зі сторони 2)

Де, як і на які кошти живуть наші люди?

Всіх ДП, що раніш мешкали в таборах-касарнях, перенесли до дерев'яних бараків, які не надаються до життя. Двоповерхові ліжка з солом'яними матрацами і подушками та сірими кодами, іншого устаткування майже нема. Вбиральні дворові і найпримітивнішої побудови; від них сморід коло бараків. В кімнаті обов'язково декілька осіб, щасливо коли сама родина. Коли бараків не вистачило, то німці нашивку побудували нові, трохи ліпші. В таких умовах живе половина наших людей, частина по шпиталях, альтерсгаймках та інших гуртожитках, де житлові умови порівняно ліпші. Решта, коло однієї третини, проживає на приватках і, лише за деякими винятками, безумовно в найгірших помешканнях, на які тільки й може претендувати ауслендер в Німеччині.

Зовнішній вигляд наших людей в Німеччині не такий, який ви спостерігаєте на причалі Нью Йорку по прибутті пароплаве з Німеччини, а гірший, бо то вони по ліквідації свого „майна“ спромоглись перед самим від'їздом причепуритись і в святковому статі на нову батьківщину, по-перше, в надії заробити на інший одяг, а, по-друге, ніяково показуватись у новий світ старцем. А там наші люди мають вигляд приміром такий: часто ще в чоботях із зморщеними халлявами, в захисного кольору потертих штанах, іншого кольору блузі і часто в кубанках. Наньом і ірвіське, і з УАДК, і ЦПУЕН, і Католіцької Акції, і від Союзу Церков, і ще і ще, звідки, що припало. І все це вбоге, не по розміру і строкате. В порівнянні з американськими українцями, — Боже! яка вбогість в одязі, наприклад, серед українських в'їзних у Німеччину, або серед громадянських і політичних діячів. На вулиці Мюнхена, в святковий день, ви відразу впізнаєте ауслендера і особливо українця, хоч німці тепер і не так вже перфектно одягнені.

Бюджет на прохарчування безробітного залишенеця в Німеччині — а безробітних щонайменш 85% — складається: голова родини — 40, члени родини, дорослі — 25, а діти до 16-тирічного віку по 20 нім. марок місячно. А прожитковий мінімум родини з 3-х душ в Німеччині вносить 200 нім. марок. Якщо мешканець табору перебуває на загальній кухні, то всі гроші адміністрація залишає в себе, а мешканцеві дорослому видає т. зв. кишенькові гроші в сумі 6 нім. марок. Безперечно калорійність мало задовільна. Про це свідчить хоч би той факт, що куди б ви не поїхали з українських осель, ви в першу чергу почуєте незадоволення в галузі суспільної опіки: неприємно розділили кілька надцять фунтів зухваліського смальцю, чи скаргу на Католіцьку Акцію, що при обдаруванні католиків обійшли православних, і називаючи, чи на Св. Миколая діти не мали подарунків. Скоріш, і навколо злидні, злидні і злидні.

Така картина! Такі факти! Таке поле діяльності для ЦПУЕН, УСХС, СУВІ та інших допомогних організацій в Німеччині! Друга сторона медалі. Візьмемо табір Шляйхсгайм, де 1,200 українців. Безліч бараків. На одному напис: „Українська Реальна Гімназія“. Заходьте до середини і бачите класи, в класах учнівські лави, мали і інші шкільні приладдя. Донедава було більше таких гімназій, тепер тільки в Шляйхсгаймі. У Валках, наприклад, де 1,100 українців, нема, бо нема коштів. В розмові з професорами ви почуєте, що вони всі сили віддають тільки за один етат (300 нім. мар.), іх кілька надцять — за один етат, щоб давати нашим дітям рідну культуру. Від ЦПУЕН доста-

ТОВАРИСТВО ІМЕНІ ОЛЬГИ БАСАРАБ У НЬО ЙОРКУ

вже 18 років організує традиційне святкування пам'яті своєї Патронки, а разом із тим і всіх жінок, що героїчно полягли в боротьбі за українську справу.

Зважаючи на те, що останнім часом поширилося звичай відзначати пам'ять наших героїнь кількома паралельними імпрезами, що не підносять ні гідності самого свята, ані сприяє його масовості, Т-во ім. Ольги Басараб скликає на неділю, 9 грудня в прим. Літ.-Мист. Клубу, о годині 3:30 попол. представниць всіх жіночих організацій м. Нью Йорку для того, щоб створити Спільний Комітет вшанування пам'яті Ольги Басараб та всіх наших героїнь.

Просимо взяти участь товариства: Жіночий відділ У.Н.С. 455 ім. Лесі Українки, Союз Українок, Зол. Хрест ОДВУ, Материний Союз Українок, Негайна Поміч, Гуманітарне Т-во, Жіноча Громада Асторій, Сам. Золотий Хрест Нью Йорку від 1-ий, Жіночий Відділ СУМА, Пласт, Жіночий Відділ Роб. Союзу, Т-во „Дочки України“, а також всі інші Жіночі Т-ва, що хотіли б взяти участь в улаштуванні цього свята.

На засіданні буде присутній Голова Об'єднаного К-ту п. Гаврилюк.

Управа Т-ва ім. О. Басараб та Гол. Управа ОУЖ. (Огол.)

ЩЕ БРАКУЄ ТІЛЬКИ ВАШОГО ЗАМОВЛЕННЯ НА НОВИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИК „СВОБОДИ“, ЩОБ ВІН МІГ ПО'ЯВЛЯТИСЯ! ЗГОЛОСІТЬ ЙОГО НЕГАЙНО!

Ють мізерно і то уривками, бо воно само не має. І через те скоріш жебрачать, аби тільки втриматись національно на рівні європейської культури. А перенестись до міста Мюнхена і відкрити гімназію в належному будинку хоч би одну на всю Німеччину, устаткувати її фізичними і хімічними лабораторіями, ботаничним кабінетом, бібліотекою, організувати інтернат для учнів, щоб мати змогу зібрати українських дітей зі всіх закутків Німеччини, вони, наша інтелігенція в Німеччині, не мають змоги за відсутності коштів.

Точнісінько такі ж труднощі і в Українському Вільному Університеті, Високий Економічний Школа, УТТІ і навіть у ВУАН. Скоріш нема за що. Але вони, ці наші залишенці, тягнуть, ходять в підтертому одязі і без належної компенсації за працю, а тягнуть, тримають і репрезентують національну культуру перед чужинцями.

І далі. Не зменшуючи і нашого, (в ЗДА і Канаді) національного змагу, — там українські політичні центри, там кується національна політика, там українська репрезентація. І там поле двобою вільного і тоталітарного світів. І там залізна заслона, яку рано чи пізно а треба пробити. І пробивати її будуть в першу чергу загартовані в боротьбі наші залишенці коло залізної заслони. Не думаєте, що там лишилися тільки не пропущені жорстокою еміграційним законом? Ні... І вони будуть бити, бо вони такі авангарди!

Фізично немічні, перебувають в злидні, але міцні духом, в минулому і тепер наші герої у національно-визвольній боротьбі. Вони сперечаються і навіть сваряться за політичні такти, світогляд, але — в суверенітеті народжувється істина, виконується державницький хист і світогляд. І тут не без сварки. Сварились вони і на громадському відтинку, але дришливо до замирення і то крутого замирення. Не знаєте, що, можливо, матеріальні злидні є першопричиною внутрішніх політичних загострень.

Отакі ці 20 тисяч, отакі умови їх життя!

Пора, найвища пора поставити крапку над і. Ніхто з нас не має права спокійно дивитись на такий стан речей і кожний мусить взяти посильну участь в допомозі. Ми повинні дати матеріальну допомогу негайно і давати її систематично і стало аж до часу, коли мине в цьому потреба.

Ми повинні дати в Німеччині місячну допомогу для кожного науковця, для всіх туберкульозних хворих, для всіх громадянських і військових діячів для військових інвалідів, на дитячі садки, на сиротинці і для всіх потребуючих підтримки.

І ми можемо дати. Бо коло поділяти півтора мільйони українців — емігрантів на 20 тис. залишенців, то виходить, що 75

М. Шлемкевич

КУЛЬТУРНА МАНІФЕСТАЦІЯ

В грудні 16-го в Карнегі Гол гратиме українська дівчана-мистець. Скаже хтось у серці своїм: — це справа її, знайомих, далі любителів музики і вікниці підприємця, що організує виступ славної челистки. Так скаже несвідома людина в серці своїм.

На естраду, на якій виступати з мрією найкращих мистецтв світу, 16-го грудня вийде українська дівчана-мистець. В її програмі будуть твори композиторів від Кавказу через Україну, Чехію, Німеччину аж до Франції. Європейська творчість передана українською душею.

Чужинці знайомими дорогами своїх музичних творів дойдуть до невідомого ще для більшості з них, нового українського світу, що проявляється в інтерпретації Зої Полевської. Вони приблизяться до українського духа, покла в Українській Балладі Ревуцького почують його в однозвучності автора і виконавця. Українська дівчана-мистець стане в той вечір провідником мистецьких кіл світової столиці до України, стане речником закутого духа далекої батьківщини. Вона їм прочесть і скаже про невідому, багату і глибоку українську душу. Вона простелить до неї срібний килим звуків і поклече: — Ходіть!

Ні, не дарма ініціативу і протекторат над концертом Зої Полевської взяла найвища репрезентація українців в ЗДА: — Український Конгресовий Комітет, у товаристві інших організацій. Це був акт політичної доцільності і розуміння справи. Недавнє багаточисленне зібрання в Мангетан Центрі

українців поза Німеччиною мають допомогти одному українцеві в Німеччині. Навіть не повністю утримувати, а тільки допомогти. Отже цей обов'язок нас аж ніяк не обтяжить, а навпаки дасть духовну насолоду в ділах на добро нашого народу.

Масмо відомості, що ЦПУЕН звертається до всіх центральних українських організацій поза Німеччиною, зокрема до УЖК, ЗУАДК, Католіцької Акції, в ЗДА, до КУК — в Канаді з проханням систематичної допомоги. Звертаємось до всіх українців в ЗДА і Канаді і їх Високих Організацій всім одностайно відгукнутись з допомогою.

Допомога 20 тисячам українців у Німеччині — це наш іспит на національну свідомість, іспит на щирі консолідацію в ім'я Всеукраїнської Ідеї вибороти для свого народу вільну хату — Українську Державу.

Дмитро Левчук, буш. Керманіч Орг. Відділу ЦПУЕН.

було успішною маніфестацією української політичної волі. Але так само важко нам показати столиці світу українські таланти і осяги. І тільки глуха і несвідома людина може сказати в серці своїм, що концерт Зої Полевської в Карнегі Гол це справа тільки артистки і тільки її прихильників.

Неукраїнські гості знаходяться в українській інтерпретації знайомих собі музичних творів стежку до українського духа. Ми ж напика: — тепло українського серця, що ним сповиваємо дівчана-мистець творити чужинців, зробити нам близькими, зрозумілими ті твори. Зої Полевська буде в той вечір нашим проводарем у широкий світ творчості. І ми радо йтимо за її неабиякою музичною приманкою.

А все ж ми залюбки повертаємось до того рідного й українського, що відчуємо в грі. На сцені сидітиме український мистець і що він не проказував би своєю грою, з-пона неї ми відчуємо те невимовне і найглибше кожної музики, — те, що доторкається самої суті душі. І про що не говорила б гра справжнього українського мистця, те найглибше, невимовне буде завжди українським. І крізь співучу завісу звуків нам будуть стиснутися світанки українського степу і проміння розп'яте струнами від сонця до росинок на кожному пшеничному колосі. А великий музикант степу: — вітер, торкаючись своїми пальцями струн. І нестигмись гаряча пісня дня, а ми заслухані п'янітимемо: — від звуків, що йтимуть із естради, де гратиме Зої Полевська, чи від спомину, пробудженого грою, — хто скаже? — І снитимуться білі хатки на зеленіх схилах Дністрового яру, що мов жінки в перемінках збиралися навколо

дерев'яної церквочки і приглядуються, як вийде в річці купатись Божа дитина — сонце. Благородь розширюється по берегах і вони цвітуть явним цвітом садів. І як тендітна ніточка давутиця, спираючись від стебельця на стебельце, від гілки на гілку в'ється пісня, перетикає ритмом удару прапника: — Ой, на річці тав на дощечці, там дівчина тав пощещеться... Приминаємо очі за слухані. Срібна нитка пісні повинається довкола розколісаючої квітки на скелі. Прокладається: це ж не скеля над Дністром, а естрада Карнегі Голу в Нью Йорку, а на ній чарівна квітка української землі, дівчана-мистець, співає про ясне сонце і бурхливий вітер, про щастя і горе України. Тільки глуха душею людина, що могла бути з нами, сидітиме в ті хвилини дома, говорять в серці своїм: — яке мені діло до української культури.

Свідоме громадянство буде там, на маніфестації українського духа, в Карнегі Гол. Воно не допустить до того, щоб незаняті крісла в репрезентативній залі столиці світу порожнечою кричали про нашу байдужість до культури. Українське культурне громадянство Нью Йорку і околиць не допустить до того, щоб ми мусили соромитись перед чужинцями, — не допустить до того, щоб підірвалися так тяжко здобуті призначення і добра слава розвиненого і зрілого суспільства. Туди, в Карнегі Гол, підемо 16-го грудня не тільки для Зої Полевської, але для себе, для власної душі, і для маніфестації української культурної зрілості.

СТАВІТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИ І СПІВБЛАСНИКАМИ 12-ТИ МІЛІОНОВОМУ МАЙНА ОРГАНІЗАЦІЇ

Five years before the telephone was invented, G. L. Fisher has seen lots of changes in his lifetime. Today he and Mrs. Fisher say the telephone plays a big part in successful operation of their farm at Madison.

HOW TIMES HAVE CHANGED! Time was (and not so long ago) when telephones in rural areas were few and far between. Now they're in more than 60,000 rural establishments in the state. Nearly 3/4 of all the homes and businesses in rural areas have telephones. And there are fewer parties on most lines than ever before. In the city and on the farm, telephone service is better than ever, and the telephone grows in value every day.

Telephone progress in New Jersey's rural areas is typical of progress throughout the state. And in city and rural areas alike this progress is continuing—as fast as scarce materials are available.

NEW JERSEY BELL TELEPHONE COMPANY

ПОЗІР! — УКРАЇНЦІ З КОГУС, ТРОЙ, ВОДЕРВІЛТ І ОКОЛИЦІ!

Закликаємо Вас на

МАНІФЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

— яке відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 9. ГРУДНЯ 1951 Р.

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ПАРКУ В КОГУС (UKRAINIAN PARK, CONOES, N. Y.)

На те віче запронос всіх українців з Когус, Трой, Водервілт, Албани, Амстердам і околиця

Відділ Конгресового Комітету.

Т-во ПРИХИЛЬНИКІВ УКР. ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ І АСОЦІАЦІЯ ПРОФЕСОРСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ УВУ

— влаштовують —

30-РІЧНИЙ КЮЛІЕЙ УНІВЕРСИТЕТУ

В НЕДІЛЮ, 23. ГРУДНЯ (DECEMBER) 1951 р.

від 7. години вечора

В АВДІТОРІЙ ШКОЛИ ВАШІНГТОНА ІРВІНГА при 16. вул. в Нью Йорку.

В програмі дві доповіді Професорів: Р. Стоцького та О. Андрушкова. Концерт з участю хору „Думки“, В. Песика, Л. Рейнгардта і Р. Савицького. Квитки по \$1.00 в „Сурмі“ й „Арці“.

НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ

вже вийшли з друку

КОЛЯДИ І ЦЕДРІВКИ

в укладі Ігора Соневицького

на фортеп'яно

від найлегших для початківців до найтяжчих

Ціна \$1.00

Замовлення слати до „Свободи“:

83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

УВАГА! ЕЛІЗАБЕТ НЬОАРК І ОКОЛИЦІ!

СОЮЗ УКРАЇНОК НЬОАРК І ЕЛІЗАБЕТ

— влаштовують —

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

100-ліття Уродин поетеси-піонерки

НАТАЛІ КОБРИНСЬКОЇ

В НЕДІЛЮ, 9. ГРУДНЯ 1951 Р.

в годині 4-ій попол.ТОЧНО.

в ЗАЛІ УКР. НАРОДНОГО ДОМУ

214-216 Fulton Street, Elizabeth, N. J.

В програмі: Вступне слово, реферат, Хор Союзу Українок Елізабет, І. Кобринос, сольні співи, декламції, балетисти, фортеп'яний супровід: п. Гали Клим, п. Діда Осипчук. Прохання громадськості з Елізабет, Ньюарк і околиця взяти численну участь в Академії.

Вступ за добровільними датками.

Доїзд з Ньюарку до Елізабет (Нар. Дім): брати з Broad St. 11 ч. автобуса, асідати при Second St., East Jersey і на право один блок.

РОЗШУКИ

Пошуку свою сестру Варвару СЛАВЦЬКУ, заміжжю Вратчик, зі Сороцька. Має перебувати в Friesland, Man., Canada. Хто знає про неї або вона сама просить написати до:

KAROLINA LUCKIW or HRYNUSHYN
c/o Remison
244 East 5th Street,
New York 3, N. Y.

Пошуку знайомих та земляків: Миколайчука Анастасія і Єрмоленка Сергія. Прошу писати на адресу:
OLEXA IWASZCZENKO
New Providence, Iowa
U.S.A.

Пошуку сина АНАТОЛІЯ РОМАНЕНКО. Хто знає про нього, або він сам, зголоситися на адресу:
MARKO ROMANENKO
7-9 Third Street, Apt. 6
Passaic, N. J.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 - 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острів довічного недугу чоловіків і жінок. Шпирні. X-Ray. Роздуться жила людською без операції. Переводимо аналіз крові для супружжя дозволяти. — Обсяги: щодня з 10-11 до 1-2 год. В неділю з 11 до 1-2 год. Екзамінація \$3.00.

Д-р М. МАЙЗЕЛЬ
лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі і застарілі недуги чоловіків і жінок, недуги шлунку і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застарілими пеніцилінами та іншими лікарствами. Аналіз крові, сечі і інших виділень. Аналіз крові для супружжя дозволяти.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
Година: Щодня з 10-11 до 1-2 год. В неділю з 11 до 1-2 год. Екзамінація \$3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (Cor. 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Fluorosceny. X-Ray. Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналіз крові для супружжя дозволяти.
Офісний година: щодня з 1-3 до 5-8 р.м. В неділю з 10-12 год.

НА ПРОДАЖ СКЛЕП
З ЗАПІЗНИМИ РЕЧАМИ

в гарній обстановці і при головній вулиці міста. Склеп існує понад 32 роки. Добре знає і користується.

Перша нагода до купна для українців, бо тут живе багато українців і інших людей. В склепі є різного роду товар, кухонні, до будови і плембества речі. Мусять бути продані тому, що вдова по покійному Івану Федану не хоче даліше замикається. — По дальшій інформації й угоду, зголоситися до

пані ІВАН ФЕДАН,
1830 Kenneth Ave., Arnold, Pa.

ПАЧКА
МИСТЕЦЬКИХ РІЗДВЯНИХ КАРТОК
за \$1.00
Серія різдвяних і новорічних карток мистця проф. М. Вутовича, 12 штук враз з конвертами та оплатою пересилки, тільки за одного дол.
Замовлення з належністю слати:
Ukrainian Publishing Co., P. O. Box 235, Cooper St., New York 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ
Заходьте або пишіть по українськи і другі рекорди. Висламо рекорди по цілому світі. Пишіть по каталогу.
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Avenue (Dpt. "U") Chicago 22, Ill. U.S.A.

ПЕРЕВОЗИ МІСЦЕВІ ДАЛЕКОБІЖНІ
УКРАЇНСЬКЕ
ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

НОВІ
РІЗДВЯНІ КАРТКИ
У ФОРМІ КНИЖЕЧКИ З КОВЕРТАМИ
Картки виготовлені на підставі оригінальних візрів М. Анастасівського та інших артистів. Картки є в кольорах з гарними українськими святковими побажаннями.
Є теж картки з релігійними зображеннями.
Ціна одної картки 10 центів.
12 карток за \$1.00 (На картках Анастасівського пошуку нема).
Замовлення просимо слати враз з грішми до Адм. Свободи, 83 Grand St., Jersey City, N. J., вклавши понижий купон.
Імя _____
Адреса _____

УСПІХ „ЖИВОЇ ГАЗЕТИ” В Л.-М. КЛЮБІ

Вечір „Живої Газети”, який відбувся минулої п'ятниці в Літ.-Мист. Клубі в Нью-Йорку, був одною із найбільш удатних імпрес на тому культурно-товариському терені, — за одностайним ствердженням численних слухачів (коло 120 осіб). Вечір був дійсно оригінальний різноманітністю затворкнутах тем і великою кількістю авторів-доповідачів. „Вступну статтю” відчитав І. Кедрін на тему „Що таке жива газета”, порівнюючи її з друкованою пресою. Затворкнутах при цьому питання, чи і поскільки доброю (себто цікавою) може бути взагалі преса, що її видавцями є аполітичні громадянські установи чи організації, які з природи речі ставляться дуже обережно до тематики, коли тимчасом цікавим (твердим доповіді) може бути тільки той часопис, де пишеться про все і „крапками над і”. Тому виправдував згорі й „Живу газету”, що вона не може бути дуже цікавою, бо її видає й редагує громадський колектив. Піддав думку, що можна окремі вечір присвятити докладам і дискусії про американсько-українську пресу та заповів найближчий виступ Журналістичної Секції в ЛМ Клубі з дискусійним докладом на тему: „Якого недільного

ХВОРІ НА ШЛУНОК

ЗНАЙДУТЬ ПОЛЕКШУ В ПОЗНАЧКАХ ХВОРОБИ, ЩО ПОВСТАЄ НАСЛІДОК НАДМІРНОГО КИСЛОТНОСТІ (HYPERACIDITY)

ЗЛАГІДНЕННЯ ТЕРПІТЬ — ЗАМІТНИЙ ЗАСІБ ПРОТИ НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ

Нові надії на вилікування від надмірної кислотності, жажливо різних запалень шлунка, добуваються сьогодні в новому лікарстві, що має силу обмежити надмірність кислотності. Це нове лікарство, захищений його патентом, називається SUBTANIL. Воно приносить полегшення майже безпосередньо після того, як дістанеться до шлунка. Воно діє як магнет, абсорбуючи та негратуючи надмірну кислотність. Чоловіки і жінки, які раніше хворіли на ці симптоми, відчувають жажливо болі в шлунку, газів, агати, бльовання та інших познач надмірної кислотності, потверджують тепер помітну полегшення після уживання SUBTANIL. Лікарство продається з точною гарантією звороту грошей.

Через спеціальну офіртуру, читачі цього часопису можуть дістати SUBTANIL по знижених цінах. Треба тільки вислати це повідомлення до SUM LAIR CO., Dept. A-417, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 26, N. Y. і дістанете дві \$3 пакети за \$5. \$1 знижка як значна ціна. Не поспішайте жажливо грошей. Заплатіть поточерів при відборі.

Імя _____
Адреса _____
Місто _____

го додатку хочемо від Свободи.

Д-р М. Шлемкевич відчитав статтю, писану прикметним йому поетичним, стилем, на тему „Дух у політичній привичці” про найважливішу проблему всього українського громадянства в Америці, духовність тутешнього українського громадянства і її назверхні вияви. Головна теза: Українці, — головні новоприбулі, не вибули своїх давніх навичок, дарма, що вони анахронічні і непричасні до нового місця поселення і діяння. Давні титули, назви, фірми, давня фразеологія, давні поділи, навіть колишні старокраса „революційність” назви і фрази, неповажна на терені Нью-Йорку чи Торонто. Український дух є в неволі навичок і тому й духовне життя нидіє та громадське занепадає. Автор пригадав часи Грушевського, Драгоманова і Франка, чи пізніші — Липинського й Донцова та кинув гіркий докір під адресою української науки, що вона відірвана від сучасної української дійсності і не дає поштової і публіцистичної, не запліднюючи її новими ідеями.

Ред. А. Драган у статті на закордонно-політичну тему — „Слова і діла в міжнародній політиці” дав огляд повені сучасних миролюбних слів поруч із всезагальними і масовими ділами, що приготували світ до нової війни. Звернув увагу, що давати міжнародний огляд подій взагалі небезпечно, бо ці події змінюються буквально впродовж годин і днів. Закінчив ствердженням, що ідеється вже не про те, чи буде війна — тільки коли вона буде, але журналіст не може дати відповіді на це питання, бо сам його завдає.

Петро Голубенко — у статті на літературну тему „Про право на помилку і письменницьку сміливість” дав дуже цікавий нарис безупинної боротьби двох течій у Сов. Союзі: — репресії влади, що хоче підпорядкувати всю літературу та взагалі всю духову творчість у Світах політично-партиїній верхівці, і непокірливості письменників, що бунтують проти тієї тиранії духа. Закінчив відомою цитатою Шевченка, про „не скус слова живого”.

Ці поважні статті переплітаються веселими. — Любов Дражевська (відчитала О. Добровольська) принесла преграшний репортаж із котячої вистави в Нью-Йорку („Серед еліти котячого роду”), — Іван Керницький (знаменито відчитав І. Понеділок) оповів у веселому фейлетоні „Добрий чоловік” — обманницьку „колетку” на од-

ДОБРА ВІСТКА ДЛЯ МУЖЧИН

Чи ви неруєтесь, чужесте змучені й вичерпані? Чи чужесте ослаблені й виснажені тим, що не можете втішатися радіощами, які природа призначила для вас? Для нової енергії і життєздатності заживайте HEXTRONE. ГЕКСТРОН містить зрівноважені вітаміни, потрібні для втримання того життєздатного почування. Без уваги на те, яких засобів ви вживали давніше, заживайте ГЕКСТРОН і переконайтеся на самому собі, що він може зробити для вас, як уже зробив для тисяч мужчин, які втішаються тепер найбільшими радіощами через заживання ГЕКСТРОН-у. Правильна ціна на ГЕКСТРОН є \$4.00 за одну пачку. Однак за спеціальним порозумінням для читачів цієї газети ви дістанете ціну знижки. Тільки вишлите оце оголошення до BERJAS PRODUCTS, Dept. 363, 790 Troy Avenue, Brooklyn 3, N. Y., а дістанете дві пачки ГЕКСТРОН-у лише за \$5.00, отже знижку \$3.00 на значний ціну. Не треба навіть посылати грошей. Заплатіть поштоверів, коли принесе пачку. ГЕКСТРОН продається з гарантією звороту грошей, як не буде вдоволені. Затягте собі: Перша тайна кожного успіху — це діяння. Отже не відкладайте цього. Замовте тепер.

Імя _____
Адреса _____
Місцевість _____

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ
САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ
І КУРСИ ІЗДИ.

GR. 7-9551
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ІЗДИ АВТАМІ
Постарасімо для Вас про екзамінації Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННИ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Зал. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., близько 10th St.
NEW YORK CITY

НАРАДИ НОВОЗНАВЧОЇ
СЕКЦІЇ УВАН

В неділю, 9-го грудня, о год. 7:30 вечорі відбулися в приміщенні Літературно-Мистецького Клубу при 149 2-та евеню в Нью-Йорку чергове засідання Новознавчої Секції УВАН, з доповідями: К. Туркала на тему „Практика редагування мови в газеті”, П. Одарченка про „Переклади Десі Українки з Біблії”. Вступ вільний.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, подає до відома членам, що місячні збори, відбулися в неділю, 9. грудня, о год. 1-1/2, в домі Укр. Клубу при 847 N. Franklin St. Всіх догуючих членів просимо обов'язково прийти на ці збори, та вирішити свої запитання перед закінченням цього року, щоб не покласти на листу сусідів. На цих збори надати свій доповідь календарі УНС на рік 1952. — В. Василько, гол.; О. Грималюк, кас.; П. Іваш, секр.

СТЕНІЛЕТОН, Н. Н. — Вр. св. Арх. Михайла, від. 211, повідомляє членів, що річні збори відбулися в суботу, 8. грудня, о год. 7:30 вечорі, в галі укр. греко-кат. церкви, 35 Варен вул. Просити всіх членів прийти на ці збори, бо буде змінено уряд і контрольний комітет на 1952 рік. Догуючі членів повинні прийти і вирішити свої довги, щоб опісля, через сусідів, не було нарікань. Урядник членів, що не являться, підлягає карі згідно з ухвалою. — Р. Почтар, предс.; П. Телешевський, кас.; Т. Соколовський, секр.

ноту патріотичному святі. — Врешті — Роман Купчинський (Галакціон Чинка) дав низку „Актуальних українських новин” сатирично-гумористичного змісту, закінчивши Вечір дієсно веселим акордом, як цього хотіла Редакція „Живої Газети”. У короткій дискусії, що її вів „на весело” І. Кедрін, присутні торкалися двох тем: наголосів, що їх кожний українець тримається „по своєму”, і питання незалежності преси.

Головний успіх вечора полягав у тому, що — не вважаючи на сім авторів, власників відомих журналістичних чи письменницьких призвів, і сім статей чи нарисів із цікавим змістом, — ціла імпреса тривала одну годину і три чверті, бо кожний з авторів точно піддержував принцип — написати й прочитати максимум 3-4 сторінки машинового письма. Розходючись, деякі присутні допитувалися, коли буде наступна „Жива газета”.

СЕНЗАЦІЙНА ВИПРОДАЖ
ЦЕН КУНОН BARTUS \$2.00

14 K GOLD PLATED FILIGREE
BALL PEN
Передше продавалось по \$3.00
ТЕПЕР ТІЛЬКИ
\$1.00

Викладане плиткою 16 к. золотом перо і пишучий до клавіш. Вискоєне блискучими кришталевими в люксовому подарунковому пуделочку. Пише 3 роки без напорування. Не посылайте грошей. Пишіть купон — заплатіть при доставі. Вдвоїля гарантоване. Прошу вислати мені негайно — одно перо за \$1.00 три пера за \$2.00. Замовлюючи три пера заощаджує \$1.00.

Імя _____
Адреса _____
Посилайте до:
VALWORTH CO., Dept. A-442
31 Thaford Av., Brooklyn 12, N. Y.

УВАГА! ГРОМАДЯНИ!

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.
(між 2-3 евеніями 8. вул.)

мас на складі власного виробу
ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ
в найкращих фасонах.

Отже не чекайте до останньої хвили з Вапими закупами на свята.
У нас куплені капелюхи приймаємо до перерібки. Далше пригадаємо, що масмо відділ МУЖЕСЬКОЇ ГАЛАНТЕРІЇ, а саме: першої якості сорочки, спортивні сорочки, піжами, знаної марки: „Jayson” і „Fruit of the Loom” і імпортуючі.

ПРОСИМО ЗАНТИ І ПЕРЕКОНАТИСЯ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛІВ ТА НИЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ! Говоримо по українськи.

При закупі капелюха та інших речей даємо гарний подарунок. Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано і кожного четверга між 7-8 год. вечорі на хвилях 1480, (станція WHOM). ОТВОРЕНО ЩОДЕННО до 10 Год. ВЕЧОРИ.

DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Marks Place (1st 8-ма вул.) New York City

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над. Збруча, від. 250, повідомляє членів, що місячні збори відбулися в неділю, 9. грудня, о 3-1/2 год. пополу, в Укр. Клубі, 608 West Lakana Eaven. Пригадується членам, що це останній місяць в році, тому треба заплатити скоріше, так щоб можна часом вислати рахунок до УНСОЮзу та приготувати книжки для контролю. — В. Запотоцький, Р. Рубльовський.

МКЕЕСПОРТ, ПА. — Zaporoska Sicz, Branch 132, will hold its final meeting of the year on December 9, 1951. The meeting will be held in the church hall right after Mass. At this meeting officers for 1952 will be elected. All members are urged to attend the most important meeting of the year. Members that are behind, with dues, should bring their payments up to date with the Financial Secretary D. Sowa. — D. Smereka, Recording Secretary.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АН. — Тов. ім. І. Франка, від. 93, повідомляє членів, що річні збори відбулися в неділю, 9. грудня, о год. 1-1/2 пополу, в галі 59 Central St. Звизається всіх членів прийти на означений час. Буде звіт уряду і контрольний комітет, вибір уряду на 1952 рік. Є теж інші важкі справи до пологодження. І. Клемчук, предс.; П. Тітих, кас.; П. Венковський, секр.

БАЛТИМОР, МД. — Вр. Пресв. Тройці, від. 320, повідомляє членів, що річні збори відбулися в неділю, 9. грудня, о год. 2-1/2 пополу, в Укр. Нар. Домі, 3101 O'Donnell St. Просимо всіх членів прийти на час і вирішити свої виклади. Масмо теж важкі справи до вирішення. — П. Мармаш, предс.; І. Малко, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ

НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦІ!
Подасмо до відома всього громадянства, що в дні 10-го ЛЮТНЯ 1952 р. Український Золотий Хрест відділ ч. 1 і Окружна Рада Союзу Українок Америки в Нью-Йорку при співучасті інших організацій влаштувають АКАДЕМІЮ в честь ОЛЬГИ БАСАРАВ, ОЛЕНИ ТЕЛІГІ та всіх жінок героїнь. Просимо всі організації, щоб здержалися від підприємств в цьому дні. Програму й інше подамо пізніше. Управа Українського Золотого Хреста ч. 1.

СУТІСТЬ НА СВЯТОЧНІ ЗАКУПНА

По подрібній і гуртовій ціні.

СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ
Карточки в формі книжочки з конвертами по 5 ц. 100 за \$3.50
Карточки кращі з релігійним змістом по 10 ц. 100 за \$2.00
Карточки народні, артистичні по 5 ц. і 10 ц., як пошче.
Карточки артистичні, люксові, по 15 ц. 25 ц. 50 ц. і \$1 за штуку.

КАЛЕНДАРІ СТИНІ І КНИЖКОВІ
Оден стінний календар 35 ц., з пересліною 100 за \$19.00
Книжкові: Укр. Народний Союз, Васильяні, Християнської Родни Українського Голосу і інші по 1.00

СВЯТОЧНА ПАЧКА
Святочна пачка складається з таких предметів: 5ф. найлучшого, чистого не перерізаного шовку, 2ф. оксамітної шпелі, що скоро варяться. Оден фт. солодкого маку, 2 анци найлучших карпатських грибів, самі шапочки. 1 фунт шпона, пів ф. м'яшаних орішків, ким, сички, календар і книжковий по лінійчій мід. Все це за \$5.00 до 300 миль від Н.Н., як дальше то 50 ц. більше.

СВЯТОЧНІ ПЛАТІВКИ—РЕКОРДИ ДО ГРАМОФОНУ
КОЛІЯДІ, 3 платівки, з коломидками і щедриками, наспівані Хором під управою проф. О. Кошиця
КОЛІЯДІ, 3 платівки, наспівані хором під управою проф. За-вітненча в Нью-Йорку. \$3.15, з альбомом 3.96

ВИБРАНІ НАЙКРАЩІ УКРАЇНСЬКІ ПЛАТІВКИ
У СВІТІ

СЕТ No. 12. Щойно вишлов, зареєстрований в Америці, Канаді і в Україні. Містять між іншим ось такі пісні. Думи мої, Ой у лузі, наспівані Хором Думка в Києві під управою проф. Н. Гордовенка. Також є нові платівки Бандуристів, Арлі з опери Тарас Бульба, Гайдамаки та інші. Чудовий сет, ціна з пересліною 10.00
СЕТ No. 11. 12 платівок зареєстровані в Україні і Америці. Пісні такі як Ніч тама Господи. Ой не пугай пугаченку. Коло млина хор Котка. Над Потоком прала, Закарпатська. Дуєти з опери ВІА, танго і інші. Найпопулярніший сет 10.00
СЕТ No. 10. 12 платівок, містять аж з платівки з опери Запорожене за Дунаєм. Одну з опери Катерина. Одну з Наталки Полтавки. Дві Острівські пісні. Хто цей сет буде мати, буде все веселі 10.00
СЕТ No. 7. 12 платівок комічних, Жуковського 9.00
СЕТ No. 6а. 12 платівок до танцю, награні оркест. Олексина 9.00
СЕТ No. 56. 12 платівок до танцю, награні орк. Олексина зі співом 9.00
СЕТ No. 4. 12 платівок до танцю награні оркестрою Снігура 9.00
СЕТ No. 2. 12 платівок, всі награні в Україні, популярні пісні, хори і соля, також танці. 9.00
СЕТ No. 1. 3 платівки пісні УПА, награні по співом Бандуристів під управою С. Ганушевського (оригінальні) — перероблені 3.15
Витніт собі це оголошення щоб мати під рукою на будуче. Замовте собі це небудь з поштовим, щоб мати веселіші свята. СПЕЦІАЛЬНА ОФЕРТА для того, хто хотів би мати більше скільки добрих українських платівок у своїй хаті або до розпродажі. 100 повичих платівок ми продамо за \$65.00. Присилайте гроші з замовленням або завадат. РЕШТУ заплачте С.О.Д. Платівки висламо також за границю. Як будете в Нью-Йорку вступіть до СУРМІ. Як ні, то пишіть:

Surma Book and Music Co.
11 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

НЬО ЙОРК, Н. Н. — Вр. св. Володимир, від. 130, повідомляє членів, що місячні збори відбулися в суботу, 8. грудня, о год. 7-1/2 вечорі, при 7-мй вулиці в церквиній салі. Просимо всіх членів бути присутніми. — І. Малець, секр.

ТОЛІДО, О. — Річні збори Вр. св. О. Николія, від. 167, відбулися в неділю, 9. грудня, в 2. год. пополу, в галі де все. Просимо членів прийти на час, бо є важкі справи до пологодження. Буде вибір уряду на рік 1952. — Уряд.

ЛУДЛОВ, МАС. — Річні збори від. 253 відбулися 9 грудня ц. р. о год. 2-1/2 пополу, в церквиній залі при Лакланд Ст. Крім устаткованого порядку нарад буде теж і вибір уряду на 1952 рік. Тому просимо всіх членів і членів численно явитися на ці збори. — П. Хомин, предс.

ПЛАТІВКИ—РЕКОРДИ

УКРАЇНСЬКІ
ПЛАТІВКИ
БАНДУРИСТІВ
під дир. В. Божика

Шість (6) платівок в комплекті ціна \$6.00 включаючи оплату поч. В комплекті „Почаївська Мати”, „Закувала Закула” і „Ой на горі”. Співшіт, бо наклади малий. Замовляйте сьогодні в:
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Ave., Dept. "U"
Chicago 22, Ill., U.S.A.

РАДІО

УВАГА: Слухайте

Свангелльську
РАДІО ПЕРЕДАЧУ
КОЖНОЇ НЕДІЛІ
о год. 9 до 9:30 рано
зі станції
W.T.E.L. 860 Kc.
Philadelphia, Pa.
W.P.P.A. 1360 Kc.
Pottsville, Pa.

ВАКАЦІЇ

MIAMI, FLORIDA

МАСМО КІМНАТИ ДО ВІДПОВІДНО.
Місячно або тижнево.
Пішіть або їдте просто до:
Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th TERRACE
MIAMI 32, FLORIDA.

ТЕПЕР — БЕЗПЕЧНО
МОЖЕТЕ ВТРАТИТИ
НАДМІР ВАГИ

ДО 5 ФУНТІВ ТИЖНЕВО

Новий сенсаційний план починається. Висліді нізанаїт першого дня, а м — то зворот грошей.

Нову надію на облегчення титари від надмірної ваги, (що походить від переїдання, а не від залозів) слідно сьогодні по зйтах з успішну при плані заживання нових вітамініх піву лок. Вони помагають до втрати тошини (яка походить від переїдання) і то без небезпечних лікарств або іприв. Називається BENADROL. Цей новий лікдр дає наче чарівне зменшення ваги і жінок, що вживають терпіння 3 тижнів, оспівують про заживні ясліді після зажиття. Вагато людей каже, що втратили до 10 фунтів ваги вже по першій пачці. Продаються з гарантією звороту грошей. За окремою умовою читачі цієї газети можуть дістати BENADROL по знижених цінах. Вишліть оце повідомлення до VALWORTH CO., Dept. A-416, 31 Thaford Ave., Brooklyn 12, N. Y., а дістанете дві 3-доллорні пачки тільки за \$5.00, отже \$1 знижки на правильні ціни. Не посылайте грошей. Заплатіть літеносові при дочуванні.

Імя _____
Адреса _____
Місцевість _____

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

УПРАВІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746

Дні мої в модерній колеснячній стільці календі.

Першорядна обслува в усіх похоронах без різниці маєткового стану.

ІВАН БРОЩАЕ, нотар.

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує похорони \$150
по ціні так низькій як
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
Dignified funerals as low as \$450.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Закладається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ

Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK 6, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568